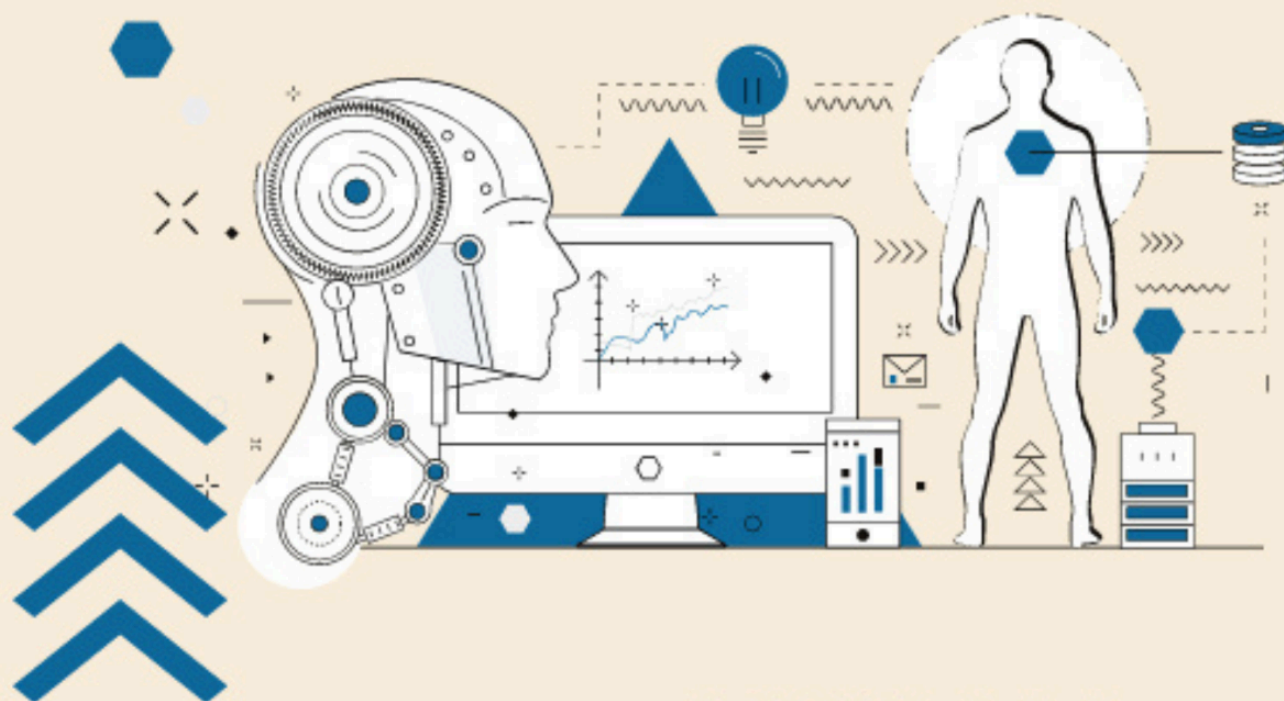

Міністерство охорони здоров'я України
Буковинський державний медичний університет

РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК ЯК ОСНОВА НОВІТНІХ ДОСЯГНЕНЬ У МЕДИЦИНІ

DEVELOPMENT OF NATURAL SCIENCES AS A BASIS OF NEW ACHIEVEMENTS IN MEDICINE

м.Чернівці,
17 червня 2026 р.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Буковинський державний медичний університет

МАТЕРІАЛИ

VI науково-практичної конференції

РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК ЯК ОСНОВА НОВІТНІХ ДОСЯГНЕНЬ У МЕДИЦИНІ

*м. Чернівці
17 червня 2026 року*

УДК 5-027.1:61(063)

Р 64

Медицина є прикладом інтеграції багатьох наук. Наукові дослідження у сучасній медицині на основі досягнень фізики, хімії, біології, інформатики та інших наук відкривають нові можливості для вивчення процесів, які відбуваються в живих організмах, та вимагають якісних змін у підготовці медиків. Науково-практична конференція **«Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині»** покликана змінювати свідомість людей, характер їхньої діяльності та стимулювати зміни у підготовці медичних кадрів. Вміле застосування сучасних природничо-наукових досягнень є запорукою подальшого розвитку медицини як галузі знань.

Конференція присвячена висвітленню нових теоретичних і прикладних результатів у галузі природничих наук та інформаційних технологій, що є важливими для розвитку медицини та стимулювання взаємодії між науковцями природничих та медичних наук.

Голова програмного комітету

Ігор ГЕРУШ ректор Буковинського державного медичного університету, професор

Співголови програмного комітету

Оксана ГОДОВАНЕЦЬ проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Буковинського державного медичного університету, професор, д.мед.н.

Володимир ФЕДІВ завідувач кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики Буковинського державного медичного університету, професор, д.фіз.-мат.н

Програмний комітет

Марія ІВАНЧУК доцент закладу вищої освіти кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики Буковинського державного медичного університету, к.фіз.мат.н., доцент,

Олена ОЛАР доцент закладу вищої освіти кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики Буковинського державного медичного університету, к.фіз.мат.н., доцент

Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині: матеріали VI науково-практичної конференції, м. Чернівці, 17 червня 2026 р. / за ред. В. І. Федіва – Чернівці: БДМУ, 2026. – 193 с.

У збірнику подані матеріали науково-практичної конференції «Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині». У статтях та тезах представлені результати теоретичних і експериментальних досліджень.

Матеріали подаються в авторській редакції. Відповідальність за достовірність інформації, правильність фактів, цитат та посилань несуть автори.

Для наукових та науково-педагогічних співробітників, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів та студентів.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Буковинського державного медичного університету (Протокол №11 від 24 червня 2026 р.)

Комп'ютерна верстка Марія ІВАНЧУК, Олена ОЛАР

ISBN 978-617-519-250-4

ПИТАННЯ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ В УМОВАХ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ <i>Кравченко Олена Вікторівна</i>	155
СИНЕРГЕТИЧНА ПАРАДИГМА ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ <i>Криштопа Альбіна Олександрівна</i>	156
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ НАВИЧОК ЕКСТРЕНИХ УЛЬТРАСОНОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У НАВЧАЛЬНУ ПРОГРАМУ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>Криштопа Альбіна Олександрівна</i>	158
СПОСІБ ЖИТТЯ, ОСВІТНЄ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Микитюк Оксана Павлівна, Данилюк Владислав Сергійови</i>	160
РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ <i>Микитюк Оксана Павлівна, Микитюк Оріся Юріївна</i>	161
БІОФІЗИЧНІ ЗАСАДИ І МЕДИКО-ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ДОВКІЛЛЯ <i>Олар Олена Іванівна, Юрнюк Ірина Андріївна</i>	163
РОЛЬ ІНЖЕНЕРА В МЕДИЦИНІ: ВНЕСОК В. КОУВЕНХОВЕНА У РОЗВИТОК КАРДІОЛОГІЇ <i>Олар Олена Іванівна</i>	165
ЕВОЛЮЦІЯ БОРОТЬБИ З ІНФЕКЦІЯМИ: ВІД СИРОВАТКИ БЕРІНГА ДО МРНК-ТЕХНОЛОГІЙ <i>Орешина Дар'я Петрівна, Лехан Валерія Микитівна, Заярський Микола Іванович</i>	168
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОСМЕТОЛОГІЇ ЗАСОБАМИ МЕДИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ <i>Пачків Мар'яна Антоніївна</i>	170
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ: УЗАГАЛЬНЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ <i>Проворова Вероніка Олександрівна</i>	172
ПСИХОЕМОЦІЙНІ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ <i>Ходоровська Алла Анатоліївна</i>	174
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЕМПАТІЇ У МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ <i>Хомко Олег Йосипович</i>	176
ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА РИЗИКИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ У МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ПСИХОЛОГІЇ <i>Шабачька Світлана Ананіївна</i>	178
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ БІОТЕХНОЛОГІВ ТА ЛІКАРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ СЕРІЇ ЗАХОДІВ "МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ДНК" <i>Щербатюк Тетяна Григорівна, Єгоренков Анатолій Іванович</i>	180
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАТИВНІ ПІДХОДИ <i>Юрценюк Ольга Сидорівна, Напрєєнко Олександр Костянтинович, Ротар Єлизавета Сергіївна</i>	182
THE USE OF VISUALS IN THE EDUCATIONAL PROCESS THROUGH THE PRISM OF THE TEACHER'S CREATIVITY <i>Garvasuk Oleksandra</i>	186

Список використаних джерел:

1. Пачків МА, Кузишин ММ, Мойсеєнко МІ. Використання медичних інформаційних систем у фаховій підготовці косметологів. Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині: матеріали V науково-практичної конференції; 18 червня 2025; Чернівці, Україна. 2025. с. 135-136.
2. Електронна система охорони здоров'я (eHealth). URL: <https://ehealth.gov.ua>.
3. Медична інформаційна система «Доктор Елекс». URL: <https://doctor.eleks.com>.
4. CRM-система для клінік Cliniccards. URL: <https://cliniccards.com>.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ: УЗАГАЛЬНЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Проворова Вероніка Олександрівна

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м.Київ

veronichkaprovorova@gmail.com

Вступ. Органічна хімія є однією з найважливіших дисциплін для майбутніх магістрів фармації, становить підґрунтя для вивчення професійно-орієнтованих дисциплін, входить до інтегрованого тестового іспиту «КРОК 1». Відомо, що поєднання традиційних та інноваційних напрямів [1], використання цифрових технологій [2], зокрема інформаційно-комунікаційних [3] тощо, є основною тенденцією сучасної освіти, відкриває нові можливості для поліпшення навчального середовища. Враховуючи ці та інші вектори розвитку вищої освіти, актуальним постає питання якісної підготовки здобувачів вищої освіти фармацевтичного факультету в процесі навчання органічної хімії.

Мета дослідження - охарактеризувати та проаналізувати навчальний процес з органічної хімії для здобувачів вищої освіти фармацевтичного факультету НМУ імені О.О. Богомольця на основі педагогічного досвіду.

Матеріали і методи дослідження - узагальнення наукової літератури, використання власного педагогічного досвіду.

Результати дослідження. До необхідних складових сучасного освітнього процесу з органічної хімії відносимо такі: врахування особливостей змісту дисципліни «Органічна хімія» для здобувачів вищої освіти фармацевтичного факультету; матеріально-технічне забезпечення навчального процесу; використання сучасних методів, засобів та технологій навчання; аналіз індивідуальних особливостей здобувачів освіти; наявність висококваліфікованих викладачів; врахування безпекової ситуації під час проведення занять. Згідно з робочою програмою навчальної дисципліни «Органічна хімія» для студентів другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності І8 «Фармація» 2 курсу фармацевтичного факультету [4] для денної форми навчання передбачено 240 год., у тому числі 30 год. лекцій, 120 год. практичних занять та 90 год. самостійної роботи. Враховуючи такий розподіл годин, важливо приділяти особливу

увагу практичним заняттям та підготовці матеріалів для самостійного опрацювання. Для якісної підготовки здобувачів освіти з означеної дисципліни використовуємо сучасні навчально-методичні матеріали, зокрема розроблені авторами кафедри посібники з органічної хімії для підготовки до інтегрованого тестового іспиту «КРОК 1» [5; 6]. Окрім того, застосовуємо платформу університету LIKAR_NMU [7], де розміщуємо відповідні матеріали, а також надаємо посилання на сторінку кафедри. Здобувачам освіти також пропонуємо використання інтерактивних платформ для навчання з метою урізноманітнення та вдосконалення практичних занять. На кафедрі хімії ліків та лікарської токсикології створений науковий гурток, до якого активно долучаються здобувачі, що, зокрема, допомагає їм визначитись із темою майбутньої випускної кваліфікаційної роботи. Вважаємо за доцільне використання сучасних методів навчання на практичних заняттях, таких як: робота в малих групах, метод «мозкового штурму», метод проєктів, метод «віртуальних лабораторій», аудіовізуальний, дослідницький методи тощо. Важливим аспектом для якісної організації навчального процесу є розуміння контингенту здобувачів, особливостю яких є постійне використання інформаційних технологій, тому необхідним постає питання активного застосування сучасних цифрових засобів та технологій навчання. Для ефективного освітнього процесу здобувачі освіти повинні брати активну участь під час занять, бути залученими до різних видів завдань, у той час як викладач є модератором такого процесу. Бажання педагогів самовдосконалюватися, підвищувати свою кваліфікацію, здобувати нові знання є запорукою успішної підготовки майбутніх магістрів фармації.

Висновки. Навчальний процес з органічної хімії для здобувачів фармацевтичного факультету НМУ імені О.О. Богомольця побудований з урахуванням особливостей змісту дисципліни «Органічна хімія», матеріально-технічного забезпечення процесу, використанням сучасних методів, засобів та технологій навчання, аналізу індивідуальних особливостей здобувачів освіти, наявності висококваліфікованих викладачів, врахуванням безпекової ситуації під час проведення занять. Задля його поліпшення доцільно більшою мірою використовувати змішані моделі навчання, залучати здобувачів освіти до науково-практичних конференцій тощо.

Список використаних джерел:

1. Шиба А.В., Нагайчук О.В., Ступеньков С.О. Сучасні виклики та потенціал впровадження інновацій в освітній процес під час воєнного стану. Академічні візії. 2023. Вип. 18. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7813465>.
2. Стойка О., Матейчук Д. Сучасні підходи до впровадження цифрових технологій в освітній процес ЗВО. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 62. Т. 2. С. 297-301. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-2-48>.
3. Рейс Т.Т., Максютова О.В. Інноваційні технології в освіті: впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес. Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА». 2024. Вип. 1 (36). С. 160-171.
4. Робоча програма навчальної дисципліни «Органічна хімія» для студентів за освітнім рівнем другий (магістерський) рівень вищої освіти, спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» 2 курсу фармацевтичного факультету денної, заочної, вечірньої форм навчання та факультету підготовки іноземних громадян / Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, каф. хімії ліків та лікарської токсикології. Київ, 2025. 42 с.

5. Ніженковська І.В., Головченко О.І. Органічна хімія. Тестові завдання з поясненнями для студентів фармацевтичного факультету: навчальний посібник / І.В. Ніженковська, О.І. Головченко, – К.: ФОП Лопатіна О.О., 2024. – 288 с.

6. Ніженковська І.В., Головченко О.І., Проворова В.О. Органічна хімія. Тестові завдання з поясненнями для студентів фармацевтичного факультету (англійською мовою): навчальний посібник / І.В. Ніженковська, О.І. Головченко, В.О. Проворова, 2-ге вид., доп. — К.: ФОП Лопатіна О.О., 2025. – 316 с.

7. Платформа LIKAR_NMU: <https://likar.nmu.kyiv.ua/>

ПСИХОЕМОЦІЙНІ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ

Ходоровська Алла Анатоліївна

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

khodorovska.alla@bsmu.edu.ua

Вступ. У сучасних умовах професійне вигорання є однією з ключових проблем медицини, психології праці та соціології й розглядається як комплексний біопсихосоціальний фактор, який впливає не тільки на психоемоційний стан людини, що знижує працездатність та спричиняє соматичні розлади, а також морфологічні зміни організму [1,4,5]. В умовах високих вимог до продуктивності та постійного стресу [6] професійне вигорання стає серйозним фактором ризику для здоров'я працюючого населення, а умови війни значно посилюють цей процес [2]. За даними досліджень, понад 40% медичних працівників у світі демонструють ознаки вигорання, які супроводжуються високим рівнем тривожності та депресивних симптомів [3]. Масове вигорання працівників суттєво знижує ефективність соціально-економічних систем, погіршує якість професійної діяльності та збільшує навантаження на систему охорони здоров'я. Тому дослідження механізмів виникнення, проявів та шляхів профілактики професійного вигорання є надзвичайно важливим для збереження здоров'я та підвищення ефективності праці.

Мета дослідження - виявлення особливостей прояву професійного вигорання як біопсихосоціального феномену, аналіз його впливу на психоемоційний стан та фізичне здоров'я людини, а також визначення морфологічних змін організму, що супроводжують цей процес.

Матеріали і методи дослідження. Було використано аналіз сучасних наукових джерел та клінічних даних щодо поширеності професійного вигорання серед різних професійних груп та застосовано морфологічні методи, зокрема гістологічний аналіз тканин органів, а також статистичні методи для кількісної оцінки поширеності вигорання та кореляційного аналізу між психоемоційними і морфологічними змінами.

Результати дослідження. Встановлено, що професійне вигорання призводить до зниження працездатності, інвалідизації та зростання соціальних витрат. Характер професійного вигорання має свої особливості у різних сферах праці, зокрема у медичних працівників, як правило, серцево-судинні та психосоматичні розлади, у